

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان

عنوان پروژه: اثر زمان تزریق هورمون eCG بر بازده تولیدمثل داخل فصل ماده بزهای مرخز

- شماره مصوب پروژه: ۹۳۱۲۷-۱۳-۵۳-۲
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: شیوا مفاخری
- نام و نام خانوادگی ناظران:
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان): محمد بابایی
- نام و نام خانوادگی همکاران: ابوالحسن صادقی پناه، صالح صالحی، حمیدرضا بهمنی، حمدالله کمانگر
- محل اجرا: استان کردستان
- تاریخ شروع: ۹۶/۰۵/۰۱
- مدت اجرا: ۲/۵ سال
- ناشر:
- شمارگان(تیراژ):
- تاریخ انتشار: ۱۳۹۶
- این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۴ با شماره ۵۹۴۰۸ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

هدف این مطالعه تعیین زمان مناسب تزریق هورمون eCG برای القاء فحلی در ماده بزهای مرخز داخل فصل تولیدمثل، جهت حصول بیشترین بازده تولید مثل بود. ۶۰ راس بز ماده بالغ در ایستگاه پرورش بز مرخز سنندج، داخل فصل تولیدمثل (از ۱۵ شهریور لغایت ۳۰ آبان) به مدت ۱۴ روز اسفنج گذاری شدند و سپس به طور کاملاً تصادفی در سه تیمار تقسیم بندی شدند؛ تیمار اول ۴۸ ساعت، تیمار دوم ۲۴ ساعت و تیمار سوم همزمان (صفر ساعت) قبل از خارج نمودن اسفنج، هورمون eCG به میزان (۴۰۰ IU) به صورت تزریق عضلانی دریافت کردند. همزمان با خارج کردن اسفنج ها، جفت دهی انجام شد. داده های مربوط به تاریخ زایش ها، تعداد و وزن بزغاله های متولد شده و از شیر گرفته جمع آوری شدند. نرخ آبستنی، نرخ دو یا چند قلو زایی، تعداد بزغاله متولد شده، نرخ بزغاله دهی، کیلو گرم بزغاله متولد شده به ازاء هر رأس ماده بز، کیلو گرم بزغاله از شیر گرفته شده به ازاء هر رأس ماده بز و نرخ زنده ماندنی محاسبه شد. تجزیه و تحلیل آماری داده ها با استفاده از نرم افزار SAS انجام شد. نرخ آبستنی ماده بزها در ۴۸، ۲۴ و ۰ ساعت قبل از خارج نمودن اسفنج به ترتیب ۰/۷۵، ۱ و ۰/۹۵ بود که دارای تفاوت معنی داری بودند ($P < ۰/۰۵$). نرخ سقط، چندقلو زایی، تعداد بزغاله های متولد شده، وزن تولد، جنس و نرخ زنده ماندنی بین سه تیمار آزمایشی تفاوت معنی داری با هم نداشتند ($P > ۰/۰۵$). نرخ بزغاله دهی در تیمارهای تزریق در زمان های ۴۸، ۲۴ و صفر ساعت قبل از خروج اسفنج، به ترتیب ۱/۰۵، ۱/۸۵ و ۱/۵۵ بود که به لحاظ آماری با یکدیگر تفاوت معنی داری داشتند ($P < ۰/۰۵$). کیلو گرم بزغاله متولد شده به ازاء هر رأس ماده بز و کیلو گرم بزغاله از شیر گرفته شده به ازاء هر رأس ماده بز و نرخ از شیر گیری در تیمار دوم و سوم به طور معنی داری بیشتر از تیمار اول بود ($P < ۰/۰۵$). محاسبات اقتصادی نشان داد که کل درآمد خالص (هزار ریال) حاصل از سه تیمار آزمایشی به ترتیب ۳۳۸۳۰، ۱۰۸۵۴۰ و ۷۲۴۵۰ بود که تیمار دوم به طور معنی داری بهتر از دو تیمار دیگر بود. درآمد خالص به ازای هر ماده بز در تیمارهای ۴۸، ۲۴ و صفر ساعت قبل از برداشت اسفنج به ترتیب ۱۶۹۱، ۵۴۲۷ و ۳۶۲۲ هزار ریال بود. بازدهی تولیدی و تولید مثلی ماده بزها در صفات نرخ آبستنی، نرخ زایش، نرخ بزغاله دهی، کیلو گرم بزغاله متولد شده به ازاء هر رأس ماده بز، نرخ از شیر گیری و کیلو گرم بزغاله از شیر گرفته شده به ازاء هر رأس ماده بز در تیمار دوم و سوم تفاوت معنی داری با تیمار اول داشت ($P < ۰/۰۵$). به طور کلی در ماده بزهای مرخز، افزایش راندمان تولید مثلی داخل فصل تولید مثل با تزریق هورمون eCG، ۲۴ و صفر ساعت قبل از خروج اسفنج بهترین نتیجه را در پی داشت.

کلمات کلیدی: بازده تولید مثل، همزمان سازی فحلی، زمان تزریق eCG، بز مرخز